

Sygn. akt IV CSK 774/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa K. K.
przeciwko I. J. i małoletniej P. J.
z udziałem prokuratora Prokuratury Okręgowej w S.
o zaprzeczenie ojcostwa,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 stycznia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w S.
z dnia 28 sierpnia 2014 r., sygn. akt V Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadni istnienie przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach może zostać oparte rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2014 r. Sąd Okręgowy w S. oddalił apelację powoda K. K. od wyroku Sądu Rejonowego wydanego w dniu 25 kwietnia 2014 r. w sprawie o zaprzeczenie ojcostwa. Od wyroku Sądu Apelacyjnego powód wniósł skargę kasacyjną. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał dwie przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania: nieważność postępowania przed Sądem pierwszej oraz drugiej instancji oraz oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 3 i 4 k.p.c.). Zdaniem powoda nieważność postępowania jest konsekwencją rozpoznania sprawy o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa przez Sąd pierwszej instancji w składzie jednego sędziego bez udziału ławników. Skarga kasacyjna jest w ocenie skarżącego oczywiście uzasadniona, ponieważ w sprawie nastąpiło naruszenie przepisów prawa materialnego w związku z niezastosowaniem przez Sąd drugiej instancji art. 78 § 1 k.r.o. W końcu według powoda doszło również do naruszenia przepisów postępowania, skutkującego nieważnością postępowania ze względu na zaniechanie udzielenia powodowi stosownych pouczeń (art. 379 pkt 5 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Nieważność postępowania jest odrębną i samodzielną przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy bierze pod rozagę nieważność postępowania z urzędu, a gdy skarżący podniósł zarzut nieważności, jest ona badana niezależnie od tego, czy zarzut ten został

należycie i przekonująco uzasadniony (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2010 r. III CKN 416/98, OSCN 2000, nr 12, poz. 220). Ponieważ kontrola kasacyjna dokonywana przez Sąd Najwyższy obejmuje orzeczenia sądu drugiej instancji, nieważność postępowania jako przesłankę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wiązać należy wyłącznie z postępowaniem przed sądem drugiej instancji. Niezależnie od tego trzeba wskazać, że powód pierwotnie żądał ustalenia bezskuteczności uznania ojcostwa. Jednak treść pozwu uległa zmianie i ostatecznie powód domagał się zaprzeczenia ojcostwa. Skarżący nie zdołał również wyjaśnić, na czym miałyby polegać naruszenie przez Sąd drugiej instancji art. 5 k.p.c. skutkujące nieważnością postępowania (art. 379 pkt 5 k.p.c.), jeśli uwzględni się, że nie wskazano bliżej okoliczności, uzasadnionych przebiegiem postępowania, które nakazywałyby, w celu zachowania równości stron, udzielenie powodowi pouczeń przed sądem pierwszej instancji (zob. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2014 r., I CZ 55/14, niepubl.), a ponadto jeśli uwzględni się, że w postępowaniu apelacyjnym nie można występować z nowymi roszczeniami (art. 383 k.p.c.).

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżący powinien w oddzielnym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, tj. oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, bez potrzeby głębszej analizy oraz, że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w Sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.; z dnia 20 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2012 r., III CSK 121/12, niepubl.; z dnia 4 grudnia 2012 r., I CSK 302/12, niepubl.; z dnia 11 marca 2014 r., III SK 65/11, niepubl.).

Skarżący nie wykazał tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący nie wyjaśnił okoliczności uzasadniających zastosowanie przez Sąd drugiej instancji art. 78 § 1 k. r.o., który odnosi się do instytucji uznania ojcostwa. Nie ulega jednocześnie wątpliwości, że w rozpatrywanej sprawie ustalenie ojcostwa pozamałżeńskiego nastąpiło w wyniku sądowego ustalenia ojcostwa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.